

OTTO- SPÖBYGGAREN

Otto Hansen är den meste fiskare jag vet. Han är mannen som nästan alltid har ett spö i handen. Under sommaren finns det där dag som natt. I alla väder. Det är då han går på öring- och laxjakt utmed Nidelvas branta stränder. Men spöet finns där också under vintern. Det är då han gör sina greenheartspön — de som bl a hjälpt hans son Tor att bli världens kanske främste laxfiskare.

— Jag har hört att du är en spänning (fiskedåre), Jan. Här har du. Framför mig hamnade ett fat med nystekt, väldoftande öring.

— Den största öringen får du inte, för han går kvar nere i strömmen. Han rev nästan min

← Otto Hansen och hans egentillverkade greenheartspö har gjort sitt med en 9 kg lax. Här får de ett grattis av Ottos son Tor.

bästa "stang" ur handen på mig i natt.

Så rakt presenterade Otto Hansen sig. Och jag visste inte om jag skulle koncentrera mig på mannen som med sån inlevelse berättade om sitt nattfiske eller om jag skulle gå löst på öringen vars doft så oerhört retade mina näsborrar.

Jag försökte bådadera. Med fingrarnas hjälp kalasade jag på "årets måltid". Med ögon och öron följde jag fångslad Otto.

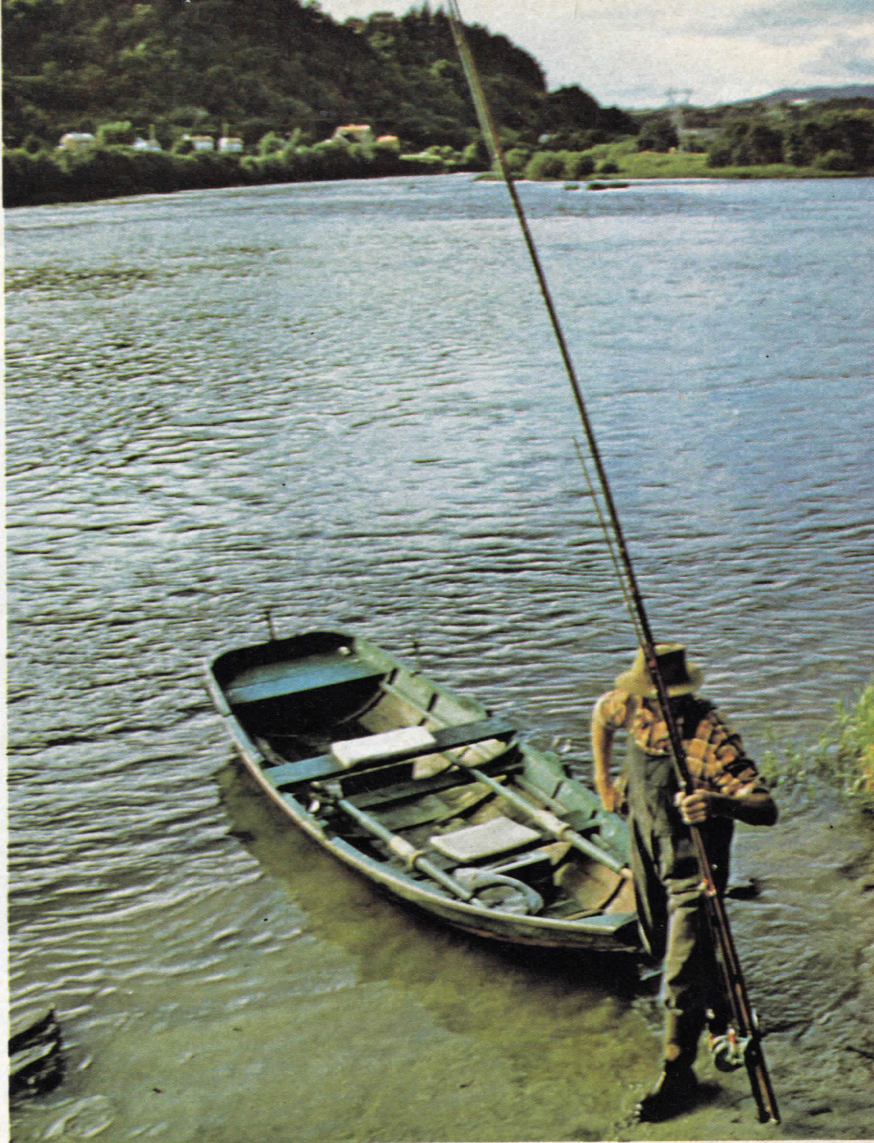
Det slog mig att en ung grabb knappast kunde berätta mer entusiastiskt om sitt första fiske än vad denne 70-åring gjorde. Ögonen spelade. Händerna gestikulerade. Rösten höjdes och sänktes. Otto Hansen om någon måste ha fisket i blodet, tänkte jag.

Självlärd tillverkare

För Otto har spöttillverkningen alltid varit en hobby även om den under svåra tider fått hjälpa till med att dryga ut hushållskassan. Någon större affär av sitt spöbyggande har han dock aldrig gjort. Endast för en trängre krets har Trondheims f d skickligaste möbelsnickare byggt sina förnämliga verktyg.

Som spöbyggare är han självlärd. Inga internationella erfarenheter har nånsin nått honom. Som mål har han haft att bygga ändamålsenliga spö för Nidelvas laxar och öringar. Och med tro och känsla har han bevisligen lyckats utomordentligt.

"Hyttaöring", besegrad på 82-spö.

Teamet Hansen ror på Nidelvs-lax med Otto-tillverkade redskap.

Att låta Otto Hansens spöbyggande få passera anonymt vore en otjänst mot nordiskt sportfiske. Jag ställde honom därför följande frågor.

Varför började du bygga spön?

— Man kan ju inte hålla på och göra blomsterpinnar i hela sitt liv. Skämt åsido, säger Otto skrattande. Orsakerna var tre. 1. Jag har inte råd att köpa spön. 2. Jag var möbelsnickare och tyckte att kunde jag reparera spön så skulle jag också kunna bygga dem. 3. En intressant avkoppling.

När byggde du ditt första spö?

— Jag tror det var år 1931. Det var ca 3 m och gjort på känn.

Underdelen var av björk, resten av hickory. Jag hade nerverna på helspänn när det skulle testas. Allt gick bra.

Beskriv byggprocessen.

— Jag gör spöna av hickory och greenheart Deras kvalité beror i första hand på materialet. Detta har blivit bättre med åren, men också svårare att få tag på.

Spönas längd beror på materialet och styckenas längd. Ofta blir öringspöna 2,80 — 2,90 m långa. Jag skär upp styckena med en bandsåg och grovhyvlar med en kutter. Allt finarbete gör jag sedan för hand och med hyvel.

Förr gjorde jag allt på spöna själv. Till de senast byggda spöna har jag dock köpt holkar, men måst bearbeta dem. Oxiderat och konat dem till intet. Spönas spänst är

mycket avhängigt holkar och lindningar.

Underdelan av ett handtag kan jag göra av teak. Överdelen av kork. Flaskkork som jag borrar upp. Jag lackar spöna med plastlack tre gånger.

Som öglor använder jag agatine. De är ömtåliga för slag, men tål slitage. De är också bra att kasta med. En fisk ska man drilla på spöet och inte på öglorna. Jag har därför rullen ovan spöet. Spöet behåller sin originalsänst då.

I regel väger ett öringspö 180-200 g. De är lämpade för AFTM klass 7-8.

På senare år har jag enbart byggt laxspön. De blir ca 14 fot och fyrdelade. Jag har också gjort laxbåtspön på 8 fot. Det är mycket jobb med ett laxspö. Främst måste man vara noga med holkarna. Jag köper rör

och har en kamrat som hjälper mig att slipa så vi får rätt koning. Honholken splittrar jag för att få jämn spänst i spöet. Jag lägger extra lindning vid holkarna för att få mer elasticitet. Det ska vara svikt i hela stangen.

Hur testar du spön?

— Jag böjer dem nästan i 90% eller som en pilbåge. Och jag provar att kasta och fiska med dem i Nidelva.

Den hårdaste testen gjorde ett odjur till lax. Det var en hanne med stor krok och onda ögon. Han tog direkt 150 m lina från rullen och var det ilsknaste jag haft på kroken. 16 kg vägde den.

Hur många spön har du byggt?

— Det har blivit minst ett

hundratal genom åren. 90% av dem öringspön. Man är fortfarande på mig och vill köpa men nu gör jag bara för Tors och eget bruk.

Vilket är ditt finaste spöbygge?

— Den finaste laxstangen har Tor. Den byggde jag 1958 och spöet hade inte varit mer än två minuter i båten förrän en 10,5 kg fisk testade det. På den storstangen har Tor säkert tagit 100 storlaxar. Det är ett lyckoskott till spö. Det har aldrig behövt reparation, bara lackning.

Det finaste öringspöet har jag själv. Spöet väger 180 g och har varit i tjänst i snart 25 år. Ingen kommer någonsin att få köpa det.

Har du fisket och spöbyggandet att tacka din egen spänst för?

— Jo, den beror nog främst på att jag är en spänning, säger en leende Otto. Men du ska veta att jag gillar att cykla, åka skidor, bada naken i månsken och rulla mig i snön. Jag är helspänning, ser du.

Helspänning eller ej, men kl 23.30 samma dag som denna intervju gjordes gick jag fram till hyttafönstret för att kolla vädret. Regnet smattrade mot rutan. Vinden tjöt i trädkronorna. Man var enbart tacksam för att man var inne.

Då får jag plötsligt se hur en båt sakta ros under albuskagen på Nidelvas regnpepprade yta. Stilen var omisskännlig. Det var Otto Hansen som iförd regnställ och bestefars slokhatt var på nattraid efter den store i strömmen. ■